

Μέρη που είναι και αντιμαχόμενα μέρη σε μία ένοπλη σύγκρουση, θα λαμβάνουν υπ' όψη τα διεθνή πρότυπα, περιλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Δράσης κατά των Ναρκών (International Mine Action Standards).

5. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα συνεργάζονται, όπου απαιτείται, τόσο μεταξύ τους όσο και με άλλα κράτη, σχετικούς περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, για την παροχή, μεταξύ άλλων, τεχνικής, οικονομικής, υλικής βοήθειας και ανθρώπινου δυναμικού, περιλαμβανομένης, στις περιπτώσεις που αυτό απαιτείται, της ανάληψης κοινών ενεργειών που απαιτούνται για την εκπλήρωση των διατάξεων του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 4

Καταγραφή, διατήρηση και διαβίβαση πληροφοριών

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη που είναι και αντιμαχόμενα μέρη σε μία ένοπλη σύγκρουση, στην μεγαλύτερη δυνατή έκταση και όσο αυτό είναι πρακτικώς δυνατό, θα καταγράφουν και διατηρούν πληροφορίες για την χρήση εκρηκτικών πυρομαχικών ή την εγκατάλειψη εκρηκτικών πυρομαχικών, έτσι ώστε να διευκολύνουν την ταχεία σήμανση και εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, την εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο και την παροχή σχετικών πληροφοριών προς το συμβαλλόμενο μέρος που έχει τον έλεγχο της περιοχής και τους αμάχους σε αυτή την περιοχή.

2. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη που είναι και αντιμαχόμενα μέρη σε μία ένοπλη σύγκρουση και έχουν χρησιμοποιήσει ή εγκαταλείψει εκρηκτικά υλικά τα οποία είναι δυνατόν να γίνουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, θα διαθέσουν αυτές τις πληροφορίες χωρίς καθυστέρηση μετά την κατάπαυση

των ενεργών εχθροπραξιών και όσο το δυνατόν ταχύτερα, με επιφύλαξη των νομίμων συμφερόντων ασφαλείας των συμβαλλομένων μερών, προς το μέρος ή τα μέρη που έχουν τον έλεγχο της θιγόμενης περιοχής, διμερώς ή μέσω ενός κοινής αποδοχής τρίτου, περιλαμβανομένου μεταξύ άλλων και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ή, εφ' όσον αυτό ζητηθεί, θα τις διαθέσουν σε άλλους σχετικούς οργανισμούς για τους οποίους το συμβαλλόμενο μέρος που παρέχει τις πληροφορίες είναι βέβαιο ότι αναλαμβάνουν ή θα αναλάβουν εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο και την σήμανση και εκκαθάριση, αφαίρεση ή καταστροφή των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου στην θιγόμενη περιοχή.

3. Κατά την καταγραφή, διατήρηση και διαβίβαση αυτών των πληροφοριών, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψη το Μέρος 1 του Τεχνικού Παραρτήματος.

Άρθρο 5

Άλλες προφυλάξεις για την προστασία του αμάχου πληθυσμού, των πολιτών και των πολιτικών αντικειμένων από τους κινδύνους και τα αποτελέσματα των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη που είναι και αντιμαχόμενα μέρη σε μία ένοπλη σύγκρουση θα λάβουν όλες τις εφικτές προφυλάξεις στο έδαφος που έχουν υπό τον έλεγχό τους και που έχει θιγεί από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, έτσι ώστε να προστατεύσουν τον άμαχο πληθυσμό, τους πολίτες και τα πολιτικά αντικείμενα από τους κινδύνους και τα αποτελέσματα των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου. Εφικτές προφυλάξεις είναι οι προφυλάξεις που είναι πρακτικές ή πρακτικώς δυνατές υπό τις περιστάσεις που επικρατούν την δεδομένη στιγμή,λαμβανομένων επίσης υπ' όψη των ανθρωπιστικών και στρατιωτικών δεδομένων. Οι προφυλάξεις αυτές μπο-

ρεί να περιλαμβάνουν προειδοποιήσεις κινδύνου, εκπαίδευση του άμαχου πληθυσμού πάνω στον κίνδυνο, επισήμανση, περίφραξη και παρακολούθηση της περιοχής που έχει θιγεί από εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, όπως ορίζει το Μέρος 2 του Τεχνικού Παραρτήματος.

Άρθρο 6

Διατάξεις για την προστασία των ανθρωπιστικών αποστολών και οργανώσεων από τα αποτελέσματα των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι και αντιμαχόμενο μέρος σε μία ένοπλη σύγκρουση:
  - (α) Θα προστατεύει, όσο αυτό είναι εφικτό, από τα αποτελέσματα των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, τις ανθρωπιστικές αποστολές και οργανώσεις που λειτουργούν ή θα λειτουργήσουν στην περιοχή που ευρίσκεται υπό τον έλεγχο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους που είναι και αντιμαχόμενο μέρος σε μία ένοπλη σύγκρουση, με την συναίνεση αυτού του μέρους.
  - (β) Εφ' όσον ζητηθεί από μία τέτοια ανθρωπιστική αποστολή ή οργάνωση, θα παρέχει, όσο αυτό είναι εφικτό, πληροφορίες σχετικά με την θέση όλων των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου που έχει υπ' όψη του μέσα στην περιοχή στην οποία λειτουργεί ή θα λειτουργήσει η αιτούσα ανθρωπιστική αποστολή ή οργάνωση.
2. Οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου γίνονται με επιφύλαξη του ισχύοντος Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου ή των άλλων εν ισχύ διεθνών

συμφωνιών ή αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που τυχόν προβλέπουν αυξημένο βαθμό ήροστασίας.

Άρθρο 7

Βοήθεια σχετικά με τα υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει βοήθεια, όπου αυτό απαιτείται, από άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, από κράτη μη μέλη και σχετικούς διεθνείς οργανισμούς και θεσμούς, ως προς την αντιμετώπιση των προβλημάτων που τίθενται από τα υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου.

2. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, θα παρέχει την αναγκαία και εφικτή βοήθεια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που τίθενται από τα υφιστάμενα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου. Σε αυτό το πλαίσιο, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα λαμβάνουν υπ' όψη τους ανθρωπιστικούς στόχους του παρόντος Πρωτοκόλλου, καθώς και τα διεθνή πρότυπα μεταξύ των οποίων και τα Διεθνή Πρότυπα Δράσης κατά των Ναρκών.

Άρθρο 8

Συνεργασία και βοήθεια

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, θα παρέχει βοήθεια για την επισήμανση και εκκαθάριση, την αφαίρεση ή την καταστροφή των εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, και για την εκπαίδευση του αμάχου πληθυσμού για τον κίνδυνο, και συναφείς δραστηριότητες, μεταξύ άλλων μέσω του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών ή άλλων σχετικών οργανισμών ή θεσμών, της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού, των εθνικών εταιρειών του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς

Ημισελήνου και της Διεθνούς Ομοσπονδίας τους, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, ή σε διμερή βάση.

2. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, θα παρέχει βοήθεια για την φροντίδα και αποκατάσταση και κοινωνική και οικονομική επανένταξη των θυμάτων εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου. Η βοήθεια αυτή μπορεί να παρέχεται μεταξύ άλλων μέσω του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, των σχετικών διεθνών, περιφερειακών ή εθνικών οργανισμών ή θεσμών, της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού, των εθνικών εταιρειών του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου και της Διεθνούς Ομοσπονδίας τους, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, ή σε διμερή βάση.

3. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, θα συνεισφέρει σε ταμεία μέσα στο σύστημα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, και σε άλλα σχετικά ταμεία, για την διευκόλυνση της παροχής της βοήθειας που προβλέπεται από το παρόν Πρωτόκολλο.

4. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος θα έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στην μεγαλύτερη δυνατή ανταλλαγή πληροφοριών για εξοπλισμό, υλικά, επιστημονικά και τεχνολογικά θέματα, και μη οπλική τεχνολογία, που απαιτείται για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν να διευκολύνουν αυτές τις ανταλλαγές σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία και δεν θα επιβάλλουν αδικαιολόγητους περιορισμούς στην παροχή εξοπλισμού καθαρισμού και σχετικών τεχνολογικών πληροφοριών που αφορούν ανθρωπιστικούς σκοπούς.

5. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος αναλαμβάνει να παρέχει πληροφορίες προς τις σχετικές βάσεις δεδομένων που αφορούν ενέργειες κατά

των ναρκών που έχουν συσταθεί μέσα στο σύστημα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, και ιδιαιτέρως πληροφοριών που αφορούν τα διάφορα μέσα και τις διάφορες τεχνολογίες καθαρισμού εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, καταστάσεις εμπειρογνομώνων, ειδικευμένες υπηρεσίες ή εθνικά σημεία επαφής πάνω στον καθαρισμό εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, και, σε εθελοντική βάση, τεχνικές πληροφορίες πάνω στους σχετικούς τύπους εκρηκτικών υλικών.

6. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να υποβάλλουν αιτήματα για βοήθεια, τεκμηριωμένα με βάση σχετικές πληροφορίες, στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών ή σε άλλους αρμοδίους φορείς ή άλλα κράτη. Τα αιτήματα αυτά μπορούν να υποβάλλονται στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα τα διαβιβάζει σε όλα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και στους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

7. Σε περιπτώσεις αιτημάτων προς τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, στα πλαίσια των πόρων που έχει στην διάθεσή του, μπορεί να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την αξιολόγηση της κατάστασης και σε συνεργασία με το αιτούν Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος και άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη που έχουν ευθύνη βάσει του Άρθρου 3 ανωτέρω, να υποδείξει να παρασχεθεί η δέουσα βοήθεια. Ο Γενικός Γραμματέας μπορεί επίσης να δίνει αναφορά προς τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη σχετικά με αυτή την αξιολόγηση καθώς και τον τύπο και το αντικείμενο της ζητούμενης βοήθειας, όπως επίσης και τις τυχόν εισφορές από τα ταμεία που έχουν συσταθεί μέσα στο σύστημα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 9

Γενικά προληπτικά μέτρα

Έχοντας υπ' όψη τις διαφορετικές καταστάσεις και ικανότητες, συστήνεται σε κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος να λάβει γενικά προληπτικά μέτρα με στόχο την ελαχιστοποίηση των περιστατικών εκρηκτικών καταλοίπων πολέμου, περιλαμβανομένων όχι περιοριστικώς εκείνων που αναφέρονται στο μέρος 3 του Τεχνικού Παραρτήματος.

2. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί επί εθελοντικής βάσεως να ανταλλάσσει πληροφορίες σχετικές με προσπάθειες προώθησης και καθιέρωσης καλύτερων πρακτικών σε σχέση με την παράγραφο 1 του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 10

Διαβουλεύσεις των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να διαβουλεύονται και να συνεργάζονται μεταξύ τους πάνω σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την λειτουργία του παρόντος Πρωτοκόλλου. Για τον σκοπό αυτό, θα συνέλθει μία Διάσκεψη των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών όπως θα αποφασιστεί από μία πλειοψηφία των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών, η οποία δεν μπορεί να αποτελείται από λιγότερα από δεκαοκτώ Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη.

2. Το έργο των διασκέψεων των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών θα περιλαμβάνει:

- (α) ανασκόπηση της κατάστασης και της λειτουργίας του παρόντος Πρωτοκόλλου,

- (β) εξέταση θεμάτων που αφορούν στην εθνική εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου, περιλαμβανομένης και της υποβολής εθνικών αναφορών και ενημέρωσης επί ετησίας βάσεως,
- (γ) προετοιμασία των διασκέψεων ανασκόπησης.

3. Τα έξοδα της Διάσκεψης των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών θα βαρύνουν τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και τα Κράτη μη μέρη που συμμετέχουν στην Διάσκεψη, σύμφωνα με την κατάλληλως αναπροσαρμοσμένη κλίμακα αξιολόγησης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 11

Συμμόρφωση

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος θα απαιτήσει από τις ένοπλες δυνάμεις του και τις σχετικές υπηρεσίες ή τμήματά του, να εκδώσουν τις κατάλληλες εντολές και διαδικασίες λειτουργίας, καθώς επίσης και να εκπαιδευτεί το προσωπικό τους με βάση τις σχετικές διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να διαβουλεύονται και να συνεργάζονται μεταξύ τους διμερώς, μέσω του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή μέσω άλλων κατάλληλων διεθνών διαδικασιών, για την επίλυση των προβλημάτων που τυχόν ανακύψουν σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το παρόν Τεχνικό Παράρτημα περιέχει την προτεινόμενη καλύτερη πρακτική για την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών που περιέχονται στα Άρθρα 4, 5 και 9 του παρόντος Πρωτοκόλλου. Το παρόν Τεχνικό Παράρτημα θα εφαρμοστεί από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη επί εθελοντικής βάσεως.

1. Καταγραφή, αποθήκευση και χορήγηση πληροφοριών για Μη Εκραγέντα Υλικά (ΜΕΥ) και Εγκαταλελειμμένα Εκρηκτικά Υλικά (ΕΕΥ)

(α) Καταγραφή πληροφοριών: Σχετικά με εκρηκτικά υλικά που έχουν καταστεί ΜΕΥ, ένα Κράτος θα πρέπει να προσπαθήσει να καταγράψει τις εξής πληροφορίες με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια:

- (i) την θέση των περιοχών που στοχεύονταν με την χρήση εκρηκτικών υλικών,
- (ii) τον κατά προσέγγιση αριθμό εκρηκτικών υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στις περιοχές της παραγράφου (i),
- (iii) τον τύπο και το είδος των εκρηκτικών υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στις περιοχές της παραγράφου (i),
- (iv) την γενική θέση των γνωστών και πιθανών ΜΕΥ.

Σε περίπτωση που ένα Κράτος υποχρεωθεί να εγκαταλείψει εκρηκτικά υλικά κατά την διάρκεια επιχειρήσεων, θα πρέπει να προσπαθήσει να αφήσει τα ΕΕΥ με ασφαλή και εξασφαλισμένο τρόπο και να καταγράψει τις πληροφορίες σχετικά με αυτά τα υλικά ως εξής:

- (v) την θέση των ΕΕΥ,
- (vi) τον κατά προσέγγιση αριθμό ΕΕΥ σε κάθε συγκεκριμένο τόπο,
- (vii) τους τύπους ΕΕΥ σε κάθε συγκεκριμένο τόπο.

(β) Αποθήκευση πληροφοριών: Σε περίπτωση που ένα Κράτος έχει αποθηκεύσει πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο (α), θα πρέπει να τις έχει αποθηκεύσει κατά τρόπο που να επιτρέπει να ανασύρονται και εν συνεχεία να χορηγούνται σύμφωνα με την παράγραφο (γ).

(γ) Χορήγηση πληροφοριών: Οι πληροφορίες που είναι καταγεγραμμένες και αποθηκευμένες από ένα Κράτος σύμφωνα με τις παραγράφους (α) και (β), θα πρέπει, λαμβάνοντας υπ' όψη τα συμφέροντα ασφαλείας και τις λοιπές υποχρεώσεις του Κράτους που παρέχει τις πληροφορίες, να χορηγούνται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

(i) Περιεχόμενο:

Στην περίπτωση των ΜΕΥ, οι χορηγούμενες πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία για τα εξής:

- (1) την γενική θέση των γνωστών και πιθανών ΜΕΥ,
- (2) τους τύπους και τον κατά προσέγγιση αριθμό των εκρηκτικών υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στις στοχευθείσες περιοχές,
- (3) την μέθοδο αναγνώρισης των εκρηκτικών υλικών με βάση το χρώμα, το μέγεθος, το σχήμα και άλλες σχετικές επισημάνσεις,

- (4) την μέθοδο ασφαλούς διάθεσης των εκρηκτικών υλικών.

Στην περίπτωση των ΕΕΥ, οι χορηγούμενες πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία για τα εξής:

- (5) την θέση των ΕΕΥ,
  - (6) τον κατά προσέγγιση αριθμό των ΕΕΥ σε κάθε συγκεκριμένο τρόπο,
  - (7) τους τύπους ΕΕΥ σε κάθε συγκεκριμένο τρόπο,
  - (8) την μέθοδο αναγνώρισης των ΕΕΥ με βάση το χρώμα, το μέγεθος και το σχήμα,
  - (9) πληροφορίες για τον τύπο και τις μεθόδους συσκευασίας των ΕΕΥ,
  - (10) την κατάσταση ετοιμότητας,
  - (11) την θέση και το είδος τυχόν ναρκοπαγίδων που υπάρχουν στην περιοχή των ΕΕΥ.
- (ii) Αποδέκτης: Οι πληροφορίες πρέπει να χορηγηθούν στο μέρος ή τα μέρη που έχουν τον έλεγχο της θιγόμενης περιοχής και στα πρόσωπα ή τους θεσμούς που το χορηγούν Κράτος είναι βέβαιο ότι ασχολούνται ή θα ασχοληθούν με την εκκαθάριση ΜΕΥ ή ΕΕΥ στην θιγόμενη περιοχή, και την εκπαίδευση του άμαχου πληθυσμού πάνω στους κινδύνους των ΜΕΥ ή ΕΕΥ.

- (iii) Μηχανισμός: Κάθε Κράτος, όπου αυτό είναι εφικτό, θα χρησιμοποιεί τους μηχανισμούς που έχουν ιδρυθεί διεθνώς ή τοπικά για την χορήγηση πληροφοριών, όπως οι UNMAS, IMSMA και άλλες ειδικευμένες υπηρεσίες, όπως θα κρίνει σωστό το χορηγούν Κράτος.
- (iv) Χρόνος: Οι πληροφορίες πρέπει να χορηγούνται το ταχύτερο δυνατόν, λαμβάνοντας υπ' όψη ζητήματα όπως οι εν εξελίξει στρατιωτικές ή ανθρωπιστικές επιχειρήσεις στις θιγόμενες περιοχές, η διαθεσιμότητα και αξιοπιστία πληροφοριών και συναφή θέματα ασφαλείας.

2. Προειδοποίηση κινδύνου, εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο, επισήμανση, περίφραξη και παρακολούθηση

Ουσιώδεις όροι

- (α) Προειδοποίηση κινδύνου είναι η ακριβής παροχή πληροφοριών που εφιστούν την προσοχή του άμαχου πληθυσμού, και έχουν σκοπό να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους που προκαλούνται από τα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου στις θιγόμενες περιοχές.
- (β) Η εκπαίδευση του άμαχου πληθυσμού πάνω στον κίνδυνο πρέπει να αποτελείται από προγράμματα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο που θα διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των θιγομένων κοινοτήτων, των κρατικών αρχών και των ανθρωπιστικών οργανώσεων έτσι ώστε οι θιγόμενες κοινότητες να είναι ενήμερες για τον κίνδυνο από τα εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου. Τα προγράμματα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο είναι συνήθως μια μακροπρόθεσμη δραστηριότητα.

Στοιχεία που αποτελούν τις καλύτερες πρακτικές όσον αφορά τις προειδοποιήσεις κινδύνου και την εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο

(γ) Όλα τα προγράμματα για τις προειδοποιήσεις κινδύνου και την εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο θα πρέπει, όπου αυτό είναι δυνατόν, να λαμβάνουν υπ' όψη τα ισχύοντα εθνικά και διεθνή πρότυπα, περιλαμβανομένων και των Διεθνών Προτύπων Δράσης κατά των Ναρκών.

(δ) Προειδοποιήσεις κινδύνου και εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο πρέπει να παρέχονται στον θιγόμενο άμαχο πληθυσμό ο οποίος περιλαμβάνει τους πολίτες που ζουν μέσα ή γύρω από τις περιοχές που περιέχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, και τους πολίτες που διέρχονται από αυτές τις περιοχές.

(ε) Οι προειδοποιήσεις πρέπει να δίνονται το ταχύτερο δυνατόν, ανάλογα με τις περιστάσεις και τις διαθέσιμες πληροφορίες. Ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο θα πρέπει να αντικαταστήσει ένα πρόγραμμα προειδοποίησης, το ταχύτερο δυνατόν. Οι προειδοποιήσεις και η εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο θα πρέπει να παρέχονται στις θιγόμενες κοινότητες όσο το δυνατόν συντομότερα.

(στ) Οι αντιμαχόμενοι σε μία σύγκρουση πρέπει να χρησιμοποιούν τρίτους, όπως διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, όταν δεν έχουν τους πόρους και τις γνώσεις για να διεξαγάγουν αποτελεσματική εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο.

(ζ) Οι αντιμαχόμενοι σε μία σύγκρουση πρέπει, εάν είναι δυνατόν, να παρέχουν πρόσθετους πόρους για τις προειδοποιήσεις και την εκπαίδευση πάνω στον κίνδυνο. Αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν: παροχή υποστήριξης διοικητικής μέριμνας, παραγωγή υλικού για την εκπαίδευση πάνω στον

κίνδυνο, οικονομική υποστήριξη και γενικές χαρτογραφικές πληροφορίες.

Επισήμανση, περίφραξη και παρακολούθηση μιας περιοχής που περιέχει εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου

(η) Όταν είναι δυνατόν, οποτεδήποτε κατά την διάρκεια μιας σύγκρουσης και μετά από αυτήν, όπου υπάρχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου, οι αντιμαχόμενοι σε μία σύγκρουση πρέπει το ταχύτερο δυνατόν και στην μεγαλύτερη δυνατή έκταση να εξασφαλίσουν ότι οι περιοχές που περιέχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου θα φέρουν επισημάνσεις, θα είναι περιφραγμένες και θα παρακολουθούνται έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι θα είναι αποτελεσματικά απρόσιτες για τους πολίτες, σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις.

(θ) Σήματα προειδοποίησης που θα είναι κατασκευασμένα με βάση μεθόδους επισήμανσης αναγνωρίσιμες από την θιγόμενη κοινότητα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στην επισήμανση των ύποπτων επικίνδυνων περιοχών. Οι επιγραφές και τα άλλα σήματα που δείχνουν τα όρια των επικίνδυνων περιοχών, θα πρέπει κατά το δυνατόν να είναι ορατά, ευανάγνωστα, διαρκή και ανθεκτικά στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, και θα πρέπει να δηλώνουν σαφώς ποια πλευρά του ορίου θεωρείται ότι ευρίσκεται μέσα στην περιοχή που υπάρχουν εκρηκτικά κατάλοιπα πολέμου και ποια πλευρά είναι ασφαλής.

(ι) Θα πρέπει να υπάρξει μία κατάλληλη δομή που θα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και συντήρησης των μόνιμων και των προσωρινών συστημάτων επισήμανσης, η οποία θα είναι ενταγμένη στα εθνικά και τοπικά προγράμματα εκπαίδευσης πάνω στον κίνδυνο.

3. Γενικά προληπτικά μέτρα

Τα Κράτη που παράγουν ή προμηθεύονται εκρηκτικά υλικά θα πρέπει, στην μεγαλύτερη δυνατή έκταση και ανάλογα με τις ανάγκες, να προσπαθήσουν να εξασφαλίσουν ότι τα ακόλουθα μέτρα θα εφαρμόζονται και θα γίνονται σεβαστά κατά την διάρκεια του κύκλου ζωής των εκρηκτικών υλικών.

(α) Διαχείριση παραγωγής πυρομαχικών

- (i) Οι μέθοδοι παραγωγής θα πρέπει να σχεδιαστούν κατά τρόπον που θα επιτυγχάνεται η μέγιστη αξιοπιστία των πυρομαχικών.
- (ii) Οι μέθοδοι παραγωγής θα πρέπει να υπόκεινται σε πιστοποιημένα μέτρα ποιοτικού ελέγχου.
- (iii) Κατά την διάρκεια της παραγωγής εκρηκτικών υλικών, θα πρέπει να εφαρμόζονται διεθνώς αναγνωρισμένα πιστοποιημένα πρότυπα εξασφάλισης ποιότητας.
- (iv) Θα πρέπει να διεξάγονται δοκιμές αποδοχής με την πραγματοποίηση πραγματικών πυρών κάτω από διάφορες συνθήκες ή μέσω άλλων εγκεκριμένων διαδικασιών.
- (v) Στις συναλλαγές και μεταβιβάσεις εκρηκτικών υλικών θα πρέπει να απαιτούνται υψηλά πρότυπα αξιοπιστίας.

(β) Διαχείριση πυρομαχικών

Με σκοπό να εξασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή μακροπρόθεσμη αξιοπιστία των εκρηκτικών υλικών, παροτρύνονται τα Κράτη να εφαρμόζουν τους καλύτερους πρακτικούς κανόνες και λειτουργικές διαδικασίες όσον αφορά

την αποθήκευση, μεταφορά, αποθήκευση εκστρατείας, και διακίνηση σύμφωνα με τις ακόλουθες οδηγίες:

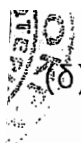
- (i) Τα εκρηκτικά υλικά, όπου αυτό είναι αναγκαίο, θα πρέπει να αποθηκεύονται σε ασφαλείς εγκαταστάσεις ή κατάλληλα εμπορευματοκιβώτια που θα προστατεύουν τα εκρηκτικά υλικά και τα μέρη αυτών, μέσα σε ελεγχόμενη ατμόσφαιρα εφ' όσον απαιτείται.
- (ii) Ένα Κράτος θα πρέπει να μεταφέρει τα εκρηκτικά υλικά από και προς τις εγκαταστάσεις παραγωγής, τις αποθηκευτικές εγκαταστάσεις και το πεδίο της μάχης κατά τρόπο που να ελαχιστοποιεί τις ζημιές στα εκρηκτικά υλικά.
- (iii) Για την συγκέντρωση αποθεμάτων και την μεταφορά εκρηκτικών υλικών, ένα Κράτος θα πρέπει να χρησιμοποιεί τα κατάλληλα εμπορευματοκιβώτια και ελεγχόμενα περιβάλλοντα, όπου αυτό απαιτείται.
- (iv) Οι κίνδυνοι εκρήξεων στα αποθέματα πρέπει να ελαχιστοποιούνται με την χρήση των κατάλληλων ρυθμίσεων αποθήκευσης.
- (v) Τα Κράτη πρέπει να εφαρμόζουν τις κατάλληλες διαδικασίες καταγραφής, παρακολούθησης και δοκιμής των εκρηκτικών υλικών, οι οποίες πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες για την ημερομηνία παραγωγής κάθε αριθμού, παρτίδας ή ομάδας εκρηκτικού υλικού, καθώς και πληροφορίες για το πού ήσαν τα εκρηκτικά υλικά, κάτω από ποιες συνθήκες ήσαν αποθηκευμένα, και σε ποιους περιβαλλοντικούς παράγοντες

είχαν εκτεθεί.

- (vi) Τα αποθηκευμένα αποθέματα εκρηκτικών υλικών θα πρέπει να υποβάλλονται περιοδικά σε δοκιμές με πραγματικά πυρά, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι αυτά λειτουργούν κατά τον επιθυμητό τρόπο.
- (vii) Οι μικρότερες συγκεντρώσεις αποθηκευμένων αποθεμάτων εκρηκτικών υλικών θα πρέπει, όποτε αυτό απαιτείται, να υποβάλλονται σε εργαστηριακές δοκιμές έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα πυρομαχικά τους λειτουργούν κατά τον επιθυμητό τρόπο.
- (viii) Όπου αυτό είναι αναγκαίο, θα πρέπει να γίνονται οι κατάλληλες ενέργειες, όπως π.χ. η αναπροσαρμογή της αναμενόμενης διάρκειας ζωής του υλικού, με βάση τις πληροφορίες που θα προκύπτουν από τις διαδικασίες καταχώρησης, παρακολούθησης και δοκιμής, με σκοπό να διατηρείται η αξιοπιστία των αποθηκευμένων αποθεμάτων εκρηκτικών υλικών.

(γ) Εκπαίδευση

Η κατάλληλη εκπαίδευση όλου του προσωπικού που ασχολείται με την διακίνηση, μεταφορά και χρήση των εκρηκτικών υλικών, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την αξιόπιστη λειτουργία των υλικών όπως έχουν σχεδιαστεί. Τα Κράτη θα πρέπει ως εκ τούτου να υιοθετήσουν και να διατηρήσουν κατάλληλα προγράμματα εκπαίδευσης ώστε να εξασφαλίζουν ότι το προσωπικό είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο όσον αφορά τα πυρομαχικά με τα οποία θα ασχοληθεί.

(δ) Μεταβίβαση

Ένα Κράτος που σχεδιάζει να μεταβιβάσει εκρηκτικά υλικά σε άλλο Κράτος το οποίο δεν κατείχε προηγουμένως εκρηκτικά υλικά αυτού του τύπου, θα πρέπει να προσπαθήσει να εξασφαλίσει ότι το Κράτος υποδοχής θα έχει την ικανότητα να αποθηκεύσει, διατηρήσει και χρησιμοποιήσει σωστά αυτά τα εκρηκτικά υλικά.

(ε) Μελλοντική παραγωγή

Ένα Κράτος που προτίθεται να παράγει ή να προμηθευτεί εκρηκτικά υλικά θα πρέπει να μελετά τους τρόπους και τα μέσα βελτίωσης της αξιοπιστίας αυτών, με σκοπό να επιτευχθεί η υψηλότερη δυνατή αξιοπιστία.

Βεβαιώνω ότι το ανωτέρω κείμενο είναι ένα ακριβές αντίγραφο του Πρωτοκόλλου για τα Εκρηκτικά Κατάλοιπα Πολέμου που υιοθετήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2003 στην Συνάντηση των Κρατών Μελών της Συμβάσεως για την Απαγόρευση ή τον Περιορισμό της Χρήσεως Ορισμένων Συμβατικών Όπλων τα οποία δύνανται να θεωρηθούν ως Υπερβολικά Επιβλαβή ή ως έχοντα Αποτελέσματα Αδιακρίτως, η οποία έλαβε χώραν στην Γενεύη από 27 έως 28 Νοεμβρίου 2003.

Για τον Γενικό Γραμματέα

Ο Νομικός Σύμβουλος

(Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας για Νομικά Θέματα)

Hans Corell

υπογραφή

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, Νέα Υόρκη, 19 Ιανουαρίου 2004.